

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 14.05.1970, sp. zn. 3 Tz 21/70, ECLI:CZ:NS:1970:3.TZ.21.1970.1

Číslo: 43/1970

Právní věta: II. V štádiu po prijatí obžaloby nemôže súd zastaviť trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. V takomto prípade prichádza do úvahy len oslobodenie obžalovaného spod obžaloby rozsudkom podľa § 226 písm. b) tr. por.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 14.05.1970

Spisová značka: 3 Tz 21/70

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 226 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 43/1970 sb. rozh.

I. Skutok, ktorý naplňoval znaky trestného činu poškodzovania prevádzky podľa § 135 ods. 1 tr. zák. č. 86/1950 Zb. v znení novely č. 63/1956 Zb., sa po účinnosti zákona č. 140/1961 Zb. nestáva beztrestným len preto, že tento zákon neobsahuje trestný čin toho istého názvu. Súd musí skúmať, či skutok nenaplnuje znaky niektorého trestného činu podľa tohto zákona, najmä trestného činu neplnenia úloh pri prevádzke súkromného hospodárstva podľa § 119, alebo porušovania povinnosti v prevádzke socialistickej organizácie podľa § 129 a § 130 tr. zák. č. 140/1961 Zb.

II. V štádiu po prijatí obžaloby nemôže súd zastaviť trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. V takomto prípade prichádza do úvahy len oslobodenie obžalovaného spod obžaloby rozsudkom podľa § 226 písm. b) tr. por.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 14. mája 1970, sp. zn. [3 Tz 21/70.](#))

Najvyšší súd SSR na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom SSR zrušil uznesenie Okresného súdu v Humennom z 28. augusta 1969 sp. zn. 3 T 98/69, ktorým bolo podľa § 223 ods. 2 tr. por. z dôvodu uvedeného v § 172 ods. 1 písm. b) tr. por. zastavené trestné stíhanie proti obv. M. S. pre trestný čin poškodzovania prevádzky podľa § 135 ods. 1 tr. zák. z r. 1950 a

tomuto súdu uložil, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom bývalého Ľudového súdu v Humennom z 18. januára 1961 sp. zn. 2 T 8/61 bol obvinený M. S. uznaný vinným trestným činom poškodzovania prevádzky podľa § 135 ods. 1 tr. zák. z roku 1950, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne.

Podľa tohto rozsudku obvinený spáchal uvedený trestný čin tak, že ako súkromne hospodáriaci roľník v Dlhom nad/Cir. na výmere 4,11 ha poľnohospodárskej pôdy po uskutočnení hospodársko-technickej úpravy pôdy v roku 1959 neprevzal náhradné pozemky do obhospodarovania, v roku 1960 nezabezpečil poľnohospodársku výrobu, bez súhlasu národného výboru odišiel do zamestnania do Čiech a tak nedodal na verejné zásobovanie 291 kg mäsa, 779 litrov mlieka, 746 kusov vajec, 480 kg obilia, 2680 kg zemiakov a z plánovaného chovu hospodárskych zvierat nechoval 2 kravy a 1 ošípanú.

Uvedený rozsudok bol v dôsledku sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom v celom rozsahu zrušený rozsudkom Najvyššieho súdu z 2. júla 1969 sp. zn. 10 Tz 38/69 a Okresnému súdu v Humennom bolo prikázané, aby vec znova prejednal a rozhodol, a to v podstate pre nedostatočné zistenie skutočného stavu veci s podotknutím, že v novom konaní bude musieť okresný súd skúmať, či ďalšiemu postupu v konaní nebráni prekážka vyplývajúca z § 11 ods. 1 písm. a), b) tr. por.

Okresný súd v Humennom potom trestné stíhanie proti obvinenému na neverejnom zasadnutí konanom 28. augusta 1969 uznesením sp. zn. 3 T 98/69 zastavil na základe § 223 ods. 2 tr. por. z dôvodov § 172 ods. 1 písm. b) tr. por., konkrétne preto, že teraz platný trestný zákon neobsahuje skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania prevádzky podľa § 135 ods. 1 tr. zák. z roku 1950 a tým čin obvineného podľa platného trestného zákona prestal byť činom trestným.

Proti tomuto uzneseniu podal generálny prokurátor Slovenskej socialistickej republiky v lehote uvedenej v § 272 tr. por. v neprospech obvineného sťažnosť pre porušenie zákona, v ktorej vytkol, že hoci Najvyšší súd vo svojom rozsudku z 2. júla 1969 sp. zn. 10 Tz 38/69 uviedol, že pôvodným rozsudkom bývalého Ľudového súdu v Humennom z 18. januára 1961 sp. zn. 1 T 8/61 bol porušený zákon v neprospech obvineného S. vzhľadom na okolnosť, že nebola dostačujúcim spôsobom preverená jeho obrana o neprimeranosti bonity náhradnej pôdy a hoci Najvyšší súd vyslovil, aby okresný súd skúmal, či ďalšiemu postupu v konaní nebráni prekážka vyplývajúca z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) tr. por., čím bol okresný súd viazaný, napriek tomu okresný súd nepostupoval v zmysle vysloveného názoru Najvyššieho súdu, neskúmal, či ďalšiemu postupu v konaní nebráni prekážka vyplývajúca z § 11 ods. 1 tr. por. Okresný súd mal zastaviť trestné stíhanie obvineného podľa § 223 ods. 1 tr. por. z dôvodov § 172 ods. 1 písm. d) tr. por. a len na základe sťažnosti (správne žiadosti) obvineného mohol pokračovať v trestnom konaní a vykonať dôkazy, ktoré nariadil vykonať Najvyšší súd. Napadnuté uznesenie je aj v merite nesprávne, lebo nebolo prihliadnuté na ustanovenie § 119 tr. zák. Preto generálny prokurátor SSR navrhol vysloviť porušenie zákona v ustanoveniach § 223 ods. 1 a § 11 tr. por., zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť Okresnému súdu v Humennom, aby o nej znova konal a rozhodol.

Najvyšší súd SSR preskúmal z podnetu sťažnosti pre porušenie zákona z hľadiska § 267 ods. 1 tr. por. napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v ustanoveniach § 172 ods. 1 písm. b), § 223 ods. 2 a § 270 ods. 4 tr. por.

Zastavenie trestného stíhania proti obvinenému z dôvodu, že skutok ktorý je predmetom obžaloby, nie je trestným činom preto, že skutková podstata trestného činu poškodzovania prevádzky podľa §

135 ods. 1 tr. zák. z r. 1950 v znení novely z roku 1956 v trestnom zákone č. 140/1961 Zb. nie je obsiahnutá, neobstojí.

Trestné činy poškodzovania prevádzky podľa tr. zák. z roku 1950 v znení novely z roku 1956 (zákona číslo 63/1956 Zb.) a nesplnenia záväzku podľa § 136 cit. zákona boli deliktami hospodárskymi a ich objektom bola ochrana jednotného hospodárskeho plánu proti útokom, ktoré ho ohrozovali marením alebo sťažením prevádzky socialistických organizácií alebo nesplnením záväzku súkromného podnikateľa, plynúceho z jednotného hospodárskeho plánu. Ten istý objekt, teda hospodársky plán, v teraz platnom trestnom zákone (zákon č. 140/1961 Zb.) proti útokom ohrozujúcim ho marením alebo sťažením prevádzky socialistických organizácií ochraňujú skutkové podstaty trestných činov porušovania povinnosti v prevádzke socialistickej organizácie podľa § 129 a § 130. Proti útokom ohrozujúcim hospodársky plán nesplnením záväzku súkromného podnikateľa plynúceho z hospodárskeho plánu ochraňuje v teraz platnom trestnom zákone skutková podstata trestného činu nesplnenia úloh pri prevádzke súkromného hospodárstva podľa § 119. Mal preto okresný súd skúmať, či skutok obvineného nenapĺňuje znaky niektorého z týchto trestných činov.

Postup okresného súdu zastavením trestného stíhania proti obvinenému by však neobstál ani vtedy, keby skutok, ktorý je predmetom obžaloby, nebol podľa teraz platného trestného zákona trestným činom a nebol by ani dôvod na postúpenie veci.

Zistenie, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, nie je trestným činom a nie je daný ani dôvod na postúpenie veci, má totiž za následok zastavenie trestného stíhania len v štádiu prípravného konania. Pred súdom prichádza tento postup do úvahy len v rámci predbežného prejednávania obžaloby podľa § 188 ods. 1 písm. d) tr. por. V ďalšom štádiu konania môže súd rozhodnúť výlučne len na hlavnom pojednávaní, a to formou oslobodzujúceho rozsudku podľa § 226 písm. b) tr. por. Zastaviť trestné stíhanie na hlavnom pojednávaní podľa § 223 ods. 1 a 2 tr. por. a podľa § 231 ods. 1 tr. por. aj mimo hlavného pojednávania na neverejnom zasadnutí - na toto ustanovenia sa okresný súd opomenul odvolať - je možné iba v prípadoch, keď je daný niektorý z dôvodov uvedených v § 11 ods. 1 tr. por., alebo v § 172 ods. 2 tr. por. Nemohol preto okresný súd s odvolaním na § 172 ods. 1 písm. b) tr. por. zastaviť trestné stíhanie, ale ak by pokračovaniu v trestnom stíhaní nebránil iný dôvod, okolnosť, že skutok nie je trestným činom, by mohla viesť len k oslobodeniu obžalovaného rozsudkom podľa § 226 písm. b) tr. por.